

***Ontvangst van hoge en lage breuken, gevallen in het scholtambt van Zutphen
in de periode van 01-01-1566 t/m 31-12-1566.***

0001

folio omslag

xxiii^a- 1erste

Reeckeninge Johans van Raesfelt tot
Hackfoirt vanden Schultampt van Zutphen
van einen gehelen jair eindende lesten decem-
bris vifftinhondert sessentsestich.

Schult Ampt van Zutphen.

Vur den Coninck.

0005

folio ii recto

in de bovenmarge:

De Scholtis en sal in deser gelycke compositien den Coninck nyet laeten vercortten in zyne hoocheyt ende gerechticheyt nemende goede toesicht opten delicte ende de faculteyt vande hantdedigers goederen Ende egeen dootslaegen componeren alear die verjaert zyn, den vrunden versoent ende nyet minder dan thien alde schildt.

Eerst van criminele offt hoege broecken in desen ampte tyde deser reckeninghe gevallen.

Van dat Johan Enseringes sonne Luycken genant, umbtrent Pontini mit Gerrit Hiddinck (beide van Hengelo) toe Vorden in Harwich toe Lanckamps huis ein gevecht anghericht ind gehalden hebben, ein groet upruir inden huise maickende, alsoe dat Luycken ten laetsten uith den huise lopende, sich weder gewendt und mit ein ruir (gefullet mit haegelscot) ten huisewarth in schoet, ind Johan Wunnincks soenneken int hoefft ende in die einen hant geraeckt und gebloitwondt hefft, dairan hie wille und gewalt gedain. Is dair van gescheiden vur xxxii daeler, tstuck gereckent tot xxix stuver brabant ind vur xx molder haeveren tmolder j daeler wie voeren valet

— Lxiii £
Lxiii £

in de linker marge:

Aengenomen ter goeder rekeninge Co: Ma.^t: onvercort in zyn recht indem zyne Ma.^t: meer eygent dan hier verantwoord wort, ende sy altyts de breucke gevordert daerse te crygen is, sonder simulatie, E.

††

Lo.^r: opten prys vanden havere.

Gesien wat voorder havere inde rekeninge van Zutphen die anno Lxvii verantwoord wort. Transeat tot xvi stuver elck maler ende daer nae gecorrigeert op Lxiiii £

in de rechter marge:

††

Die affirmatie dat hier verantwoord wort van alle broecken hoege ende lege egeene uuytgescheiden tyde dyse rekeninge in desen Scholtampte gevallen.

By attestatien opte xxi rekeninge overgenomen

By noch een ander attestatie dies Scholten Stathalders

Bernt Meyerincks van date na Philippi ind Jacobi anno Lxvii

under zyn segel hier over genomen.

Dienende mede opte navolgende rekeninge de anno Lxvii.

Gerrit Hiddinck is umbtrint Vastellavondt
tot Stienre buiten ampts verdrencket, ergo — nyet

Van dat Frederick Joerien Wiltincks scheper
toe Gorssell, velthoinre geschaeten hadde ind
dair umb vur gebaedt was, vanden Schulten
in stadt des heren toe scheiden. Is uith den
Schultampte ongescheiden untwecken ergo — nyet

in de marge:

Sy in tyde ende wyle hier inne bewaert des Conincx recht.

Van dat die selve Vrederick Renssinck vurs:

0006

folio ii verso

Wichman Renssinck mit eine byle (verbaden wapen) geworpen ind gebloitwondt hefft.
Is untwecken wie vurss: ergo — nyet

Van dat Warner Haskinck van Vorden
einen Helmich Poirtman borger binnen
Zutphen upter vrier straten und marckt
mit einen vuyst vur die borst gestotenn
dat hem tbloet ter nesen uuytspranck
Oick Harmen ter Lindenschate binnen
Zutphen tslain gedreiget Is dair van
gescheiden vur iii daeler, dair van Co: Ma^{tt}:
die eine ind der stadt Zutphen die ander helffte
competiert. Soe kommen hier in ontfanck — ii £ v stuver

in de marge:

By attestatie hier vooren opte i^e partie over genomen.

Van dat Evert up die Lanckhorst vann
Wichmondts Harmen Schroer tot Warnsfelt
upten karckhoff gestrackjaeght ind hem
biss an sin huis (dat anden karckhoff stiet)
gewapender hant gevolght und in sin
duir gestoten, oick in Harmens mantell
gesteken, gescheiden vur viii golden gulden tstück
gereckent tot xxviii stuver brabant, valet — xi £ iiiii stuver

Van dat Bartolt ter Menckhorst toe Vorden
ein jonck arm knecht, Berndt ten Wairlo
(die hem schuldich sin mochte) in sin selffs
huis mit eine gaffell int hoefft gesteken
ind gebloitwondt hefft Is siner juecht hal-
ven benedicht ind gescheiden vur x dae-
ler valet — xv £

in de marge:

Sy in tyde ende wyle geadviseert hierop ende deser
gelycke beter ordonnantie gestelt te worden. Soe
dauctoriteyt ende twoort benedigen hier nyet en quadreert,
volgende tvoorder inhouden vande appostille inde
vurgaeende rekening folio ii.^o op gelycke partie.

0007

folio iii recto

Van dat Andries van Oss in bywesen
sins swagers Harmen Obbekinck up
des weerdigen hilligen Sacraments dach
uith dat gildebier kommende und wall
beschenket wesende gewapender hant
Johan ende Roeloff Rosscher gebroederen
vur oir huis toe Vieracker angevallen
ind sie mit harden woirden gedreiget
to slaine Dair hem die selve broederen
in oir huis ontlopen ind alsoe untwec-
ken, dair Andries iiiii paten vur den
huise an stucken hiew, diewiele hie
sinen moet up die gebroederen nyet koelen en moch-
te, ind Harmen eine paete in stucken toich
Is Andries in dienste Co: Ma^{ts}: vertuegen
ind Harmen durch sinen swager verleidt
is beneden gescheiden ergo hier — nyet

in de marge:

Sy in tyde ende wyle hier inne bewaert des Conincx hoocheyt
ende gerechticheyt.

Van dat Berndt ter Moellen die
verborginge eins peertz dat geschuttet was
verweigert ind weiniger dan mit rechte
in sinen huise beholden, ind broecke den
heren dair van to geven geweigert hefft
wair op die Scholtis tegen hem inn stat
des heren einen rechtzpleit an geheven
ind alnoch onerortert is ergo hier — nyet

Van dat Derrick up Zuirhuis ein
ionck man hebbende eine olde huisfrouwe
in oeren affwesen van sine dienst-
maicht (soe hie secht) by nachte toe

in de linker marge:

†

Lo.^r: opten prys vanden haevere.

Gesien hoe veel voir desen ~~rek~~ haevere inde rekeninge van
Zutphen fini Lxvii verantwoord wort, wort hier dese
haevere genomen ten prys als ~~inden text~~ voren
elck malder ~~aengenomen.~~

in de rechter marge:

By attestatie als voren.

0008

folio iii verso

bedde versocht, by oir ein kint verweckt, woe
wall sine knechte oick mit oir uithstaende
hedden, dan hem Derricke dat kint ange-
swaeren. Is dair van gescheiden vur iiii daeler iiii molder
haeveren, tmolder vur j daeler
valet — ix £ iiii stuver

Prima Summa — Ci £ xiii stuver

0009

folio iii recto

Ander ontfanck van civile off cleine broecken.

By affirmatie Van dat Willem Oickinck ant Blanckewae-
ter toe Gorssell Henrick Karsseboim mit
ein schriffbret inden halss geslaegen, dan
nyet gebloitwondt gescheiden vur i daler
valet — i £ x stuver

in de marge:

Ende zy altyt de broecke begroot ende
gevoordert daer se te becomen is.

Van dat Johan ten Have Goessens
stiefsonne, baven idt verbot duiven ge-
schaten gescheiden vur ii daeler valet — iii £

Van dat Henrick inden Dam Evertsson oick
duiven geschaten hefft, is siner ionck-
heitzhalven benedicht vur i daler valet — i £ x stuver

in de marge:

Sy hier up ende anderen deser gelycke geadviseert beter
ordonnantie gestelt te worden, volgende den last by apostille
inde voorgaende rekeninge folio ii.^o op gelycke partie.

Van dat die ionge Johan ~~Johan~~ Bes-
selinck toe Harffzen vur den Byfanck
Henrick ten Lutticken Hulse mit einen
cleinen messe gebloitwondt hefft, gescheiden vur — i £ x stuver

Van dat Reint toe Menckhorst sinen ne-
ve Johan ter Menckhorst mit sinen ellenba-
ge upt liff, ind volgentz mit eine knodze
na tliff gestoten ende gedreiget tslane, geschei-
den vur i daler valet — i £ x stuver

0010

folio iii verso

Van dat Johan ten Rieve sinen broe-
der ~~Johan~~ Gerrit ten Rieve oneins geworden
den hie mit eine knodse ader kuise ge-
dreiget ind na tloff gestoiten hefft, up
Warnsfelder karmsdach ten Brincke
ind hen gehairroept, gescheiden vur
i daeler valet — i £ x stuver

Van dat ter selver tyt und plaetze An-
dries van Oss, Johan Costers sonne thoe
Vorden, Sondach Coster, Gerrit Braec-
hecke weerth toe Warnsfelde, Harmen
Brouwer borger to Zutphen, Johan Boe-
nen, Wolter ten Rieve ind Claeus
Apeldoirn (die had liggen slapen) tegen
den anderen opgesprongen, ende sin inden man-
gell gebloetwondt worden, Wolter ten
Rieve, Johan, ind Garrit ten Rieve
ind Claeus Apeldoirn woe wall men
langhe nyet vereyschen konde wie dat
gedain hadde, want alle die vurs: per-
sonen umb Johan ten Rieve ind sinen
broeder toe scheiden, upgestain weren. Dat
sich Andries van Oss selffs vermeten mocht
hebben dat hie einen gebloitwont hadde
Is dair van gescheiden vur ii daeler valet — iii £

Van dat Harmen int Ham ~~teg~~ ein gevecht
tegen Gerrit ten Nyenhuis off int Meddeler
inden karspell van Vorden angericht, ghe-
scheiden vur i daeler valet — i £ x stuver

0011

folio v recto

Van dat Gerrit ten Nyenhuis off int
Meddeler sich tegen Harmen int Ham,
(dairan id verhaell was) opponierde gescheiden vur i daeler valet — i £ x stuver

Van dat Warner ter Brandenborch Der-
rick Weverinck mit einen knevelstaff int
knie gesteken ind gebloitwondt hefft Is
dair van gescheiden vur i daeler valet — i £ x stuver

Van dat Warner toe Graffell uptenn
Tolboim vur Zutphen inder stadt gebiede
des Convents knecht van Galileen mit
eine tange ant hoefft geslaegen ende wey-
nich gebloitwonth Is dair van vermidts
sinen jonckheit, dat maell mit genaden
aver gesien Is ergo hier — nyet

in de marge:

Sy in tyde ende wyle geadviseert beter ordonnantie ~~¶~~
in gelycke saecken te stellen volgende den last der
vurgaende rekeninge folio ii.^o.

Van dat Johan up die Lanckhorst in
dat feyt ind gevecht sins broeders Everts
up die Lanckhorst woe baven folio 2.do verso
verclairt wort, an ind aver geweest
ind mede nae geiaecht hefft. Is gescheiden
vur i Conincx daeler valet — i £ xv stuver

Van dat Henrick inden Moeyll sin handt
gewapent tegen Wichman Rensinck die
hem voelle onnutte woirde gaff, wyllen

0012

folio v verso

steken dair Joerien Wiltinck den stecke
breken wolde ind selfs achter in sinn
schulder kreech Is Henrick (vermits dat
hie gien vechter dan ein vreedsam man
sy) gescheiden vur — ii £ xvi stuver

Van dat Harmen Obbekinck sin hant gewa-
pent ind Gerrit Bettinck gebloitwondt
Oick mit sinen swager Andries van Oss
in dat begangen feyt (woe baven folio 3.to
verclairt), hantgemengh geweest. Is
dair van gescheiden vur ii daeler valet — iii £

Van dat Johan Weusbarghs sonne ein
clein ionghe Evert ten Hulshaves sonne
toe Harffzen vur den Byfanck ~~mit~~
mit einen cleinen messe in die schulder
gesteken ind gebloetwont hefft. Is siner
jonckheit halven benedicht up i rider valet — i £ iiiii stuver

Van dat Lubbert tEsterholt einen man
uith den gestiffte van Munster, die
mit falckene verby sinen hoff quam dry-
ven ind van Lubberts kinder weinich
koils vur die zwine koffte ind betailde
Dairaver Lubbert ankommende densel-
ven Munsterman mit einen knevelstaff
geslaegen ind gebloitwondt hefft Is dair
van gescheiden vur ii daeler valet — iii £

0013

folio vi recto

Van dat Engelbert Rensinck Peter Spitholtz
knecht toe Almen gesteken ind gebloetwondt. Is
dair van gescheiden vur ii rider gulden valet — ii £ viii stuver

Van dat Ffrederick toe Bisthorst binnen
Zutphen ein gevecht gehat tegen Reynth
Schoemaeker ind denselven gebloetwondt. Is
gescheiden vur i daeler valet Co: Mat^s: deell — xv stuver

Van dat Derrick Zuyrhuyses huisfrouwe
oere maicht Geertken die by oeren man vurs:
in averspull gelegen, mit einen kluppell
geslaegen hadde, is gescheiden vur i daeler valet — i £ x stuver

Van dat Derrick Weverinck ind Johan
toe Craenenborch anders genant Buckslach
ein gevecht toe Vorden by Johans vurs: huis
upten Brinck tegen malckanderen gehat hebben
dair Derrick denselven Johan mit eine kuise
geslagen hefft is gescheiden vur i daler valet — i £ x stuver

Van dat Johan toe Craenenborch den vurgenanten
Derrick Weverinck mit eine byle int bien
gehouden ind gebloetwondt hefft Is dair
van gescheiden vur i daeler valet — i £ x stuver

0014

folio vi verso

Van dat Joerien toe Vent, Rotger Coster toe
Vorden mit eine byle na tliiff geworpen dan
nyet getreffet en hefft gescheiden voir — i £

Van dat Joerien van Eckell, des Schulten
Johan van Raesfeltz dienre up Zutphenscher
karmsdach wall beschenckt van Zutphen
vur Hackfoirdt kommende an ein fonder
ind gehoirt dat hem noch etzlicken meher
van Voirden folghden, soe oer gemeine marckewech
des oirts ind na huis weget, heft hie
dat fonder van den graeven hie daer aver gegaen
was willen afftrecken, des hie nyet mech-
tich en was, ind sie, vur dat fonder stainde
mit machte kieren wolde, woe wall sie hem
beden, dat hie sie dair aver wolde wegen
laten, twelck aller onbatelick wesende, sin
sie thegen sinen willen dair aver ge-
drongen, ind als hie sich dair tegen opponierde
is hie van sie ter eerden geslaegen ind upt hoefft
gebloitwont Ind hefft hie up sie loss ge-
schaten dan nyemants getreffet, alnoch gescheiden ergo — nyet

in de marge:

Sy dese saecke gevoordert nae behoeren, ende daervan ter
naester rekeninge verantwoord.

Van dat Johan des boumans scheper up Boe-
inck toe Epse Gerrit den weert toe Epse
gesteken ind gebloitwondt hefft, wesfalz
hem die Richter van Gorssel mit sin scha-
pe der broeckenhalven besatichde, dair uith
hie myt sine schape, sonder untsate untwec-
ken Is ergo hier — nyet

0015

folio vii recto

Van dat Egbert int Dommerholt ein gantz
arm man van einen Aerndt Cuper borgher
tho Zutphen mit voelle woirde dair toe
verwecket (woe hie selffs bekande) mit
eine schuppe gestoten ind gebloitwont hefft Is die
selve Egbert vermitz siner armoet vanden
gerichte dit maill verbeden, mit den bescheide
als soe hie weder broeckhafftich worde dat
hie dan dubbelt gelden sall. Is dairomme
hier nuu — nyet

Van dat Ailbert N Gerritz van der Capel-
len knecht upten karmsdach ein gevecht ge-
hat tegen einen Berndt Jebbekinck.
Ind stiet Gerrit onder der Scepen straeff
und is Berndt uith den ampte untwec-
ken ergo hier — nyet

Van dat Johan up Zelle, des Schulten Johan
van Raesfeltz wiltschutte einen Tonnis
Gecks toe Vorden int darp in sin huis schul-
de halven maende ind daer aver twy-
sprekende geworden. Dair Johan uith den
huisen untweecken, ind Thonnis vurs: mit
eine byle na hem geworpen, dair hie Harmen
int Ham vur der duiren stainde upt lyff
worp doch nyet gebloitwondt. Ind als
sin vaeder Derrick Gecks den mangell
saech hefft hie genanten Johan ter Zelle einen
stelle van eine torffspaede upt lyff in stucken
geslaegen, wes halven Harmen int Ham

0016

folio vii verso

genanten Derrick Gecks zwairlick inden rug-
ghe gehouwen ind gebloitwondt hefft. Har-
men is uithen ampte untweckecken. Der-
rick Gecks wort armoets halven van Jonc-
ker Maurits Ripperda upt huis to Vorden
underhouden ind Thonnis Gecks will na sy-
nen vermoegen des heren gemoet hebben Is
dair van noch ongescheiden ergo hier — nyet

in de marge:

Vander bruecke van Herman int Ham wort verantwoord
in Hermans van Westerholts ierste rekeninge folio iiiii.^o verso.

Van dat Gerrit toe Goir ind Gerrit Leb-
binck toe Vorden up Onstedinck upt kindel-
bier malckanderen gehairroept ind int
angesicht gekrasset hebben is ein ider van
hoin gescheiden vur j daeler maickt van beiden
i daeler valet — i £ x stuver

Van dat Henrick ter Beeck die ionge Ripperdaes
kemerlinck in Berndt ter Mollen huis
toe Vorden Warner Henrick Ruiters knecht
gesteken ind gebloitwondt, is dair van
vermits sin affwesen noch ongescheiden ergo — nyet

in de linker marge:

Sy in tyde ende wyle hier inne bewaert
zyne Ma^{ts} hoecheyt ende gerechticheyt.

in de rechter marge:

Hiervan wort verantwoord in Henricx van
Westerholts i.^e rekeninge folio iiiii verso.

Van dat Gaert Tymmerman ein klein
ionge betichtiget wait, twe entfoegell
geschaten thebben. Is durch dat gerichte
siner juecht halven dit maell verbe-
den, mit den bescheide, soe hie tot ennigen
tiden betreden worde wiltbraet geschaten thebben
dat hie dan dubbelt gelden sall, ergo nu — nyet

0017

folio viii recto

Van dat Warner toe Graffell van Warcken
den muller an die Voirster moelle ge-
slaegen ende gebloitwondt hefft is ge-
scheiden vur ij daeler valet — ii £ v stuver

Van dat Berndt Johan ind Reint to Menck-
horst gebroederen in Bernts ter Moellen huis
toe Vorden sitten drincken ind eine van hen
Berndt den weert vurs: einen toeyte biers
nae thoefft geworpen Is dair van ge-
scheiden vur i daeler valet — i £ x stuver

Van dat Johan Maelrinck Aelbrecht
van Achtevelt sine kappe tZutphen upten
marckt affgetagen ind inden dreck ghe-
smetten hefft Is gescheiden vur j daeler,
halff Co: Ma^t: ind halff der stadt Zutphen
kommende hier in reckeninghe — vii stuver vi denari

ii^a Summa — xLiii £ x stuver vi denari

Totalis Somme van al den ontfanck deser
rekeninghe — ~~CxLiii £ xix stuver vi denari~~
CxLv £ iii stuver vi denari

Toelichting op de transcriptie

Betreffende de bron:

Het originele register bevindt zich in het Gelders Archief te Arnhem en is te vinden onder toegangsnummer 0012 – inventarisnummer 5955.

Deeltitel: Ontvangst van hoge en lage breuken, gevallen in het scholtambt van Zutphen in de periode van 01-01-1566 t/m 31-12-1566.

Voor deze transcriptie is gebruik gemaakt van een aantal digitale afbeeldingen van het register, welke te zien zijn op de website van het Gelders Archief.

Betreffende de transcriptie:

- Iedere bladzijde is letterlijk in het geheel getranscribeerd.
- Eigennamen van personen en boerderijen zijn met een hoofdletter geschreven.
- Enkele veel gebruikte verkortingen zijn letterlijk overgenomen, bijv: voorss: = zoals eerder geschreven/gezegd — Co: Ma.^t: = Koninklijke Majesteit.
- De overige verkorte woorden zijn volledig uitgeschreven.
- Doorgehaalde letters of woorden zijn als zodanig weergegeven.
- Verder is de opmaak van de transcriptie zoveel mogelijk gelijk aan de bron.

Index

<hr/>		<hr/>		<hr/>	
A		G		N	
Achtevelt, van	15	Galileen, van	9	Nyenhuis, ten	8, 9
Apeldoorn	8	Gecks	13, 14		
<hr/>		Goir, toe	14	O	
B		Graffell, toe	9, 15	Obbekinck	5, 10
Beeck, ter	14	<hr/>		Oickinck	7
Besselinck	7	H		Onstedinck, up	14
Bettinck	10	Hackfoirdt	12	Oss, van	5, 8, 10
Bisthorst, toe	11	Ham, int	8, 9, 13, 14	<hr/>	
Blanckewaeter, ant	7	Haskinck	4	P	
Boenen	8	Have, ten	7	Poirtman	4
Boeninck, up	12	Hiddinck	2	<hr/>	
Braechecke	8	Hulshave, ten	10	R	
Brandenborch, ter	9	<hr/>		Raesfelt, van	1, 12, 13
Brinck, upten	11	J		Rensinck	9, 11
Brincke, ten	8	Jebbekinck	13	Renssinck	3, 4
Brouwer	8	<hr/>		Rieve, ten	8
Buckslach	11	K		Ripperda	14
Byfanck, den	7, 10	Karsseboim	7	Rosscher	5
<hr/>		<hr/>		Ruiter	14
C		L		<hr/>	
Capellen, vander	13	Lanckamp, toe	2	S	
Coster	8, 12	Lanckhorst, up die	4, 9	Schoemaeker	11
Craenenborch, toe	11	Lebbinck	14	Schroer	4
Cuper	13	Lindenschate, ter	4	<hr/>	
<hr/>		Lutticken Hulse, ten	7	T	
D		<hr/>		Tolboim, upten	9
Dam, inden	7	M		Tymmerman	14
Dommerholt, int	13	Maelrinck	15	<hr/>	
<hr/>		Meddeler, int	8, 9	V	
E		Menckhorst, ter	4	Vent, toe	12
Eckell, van	12	Menckhorst, to	15	<hr/>	
Ensering	2	Menckhorst, toe	7	W	
Esterholt, t	10	Moellen, ter	5, 15	Wairlo, ten	4
		Moeyll, inden	9		
		Mollen, ter	14		

Jaar 1566

Westerholt, van	14	Z	Zuyrhuyses	11
Weusbargh	10			
Weverinck	9, 11	Zelle, ter	13	
Wiltinck	3, 10	Zelle, up	13	
Wunninck	2	Zuirhuis, up	5	